

واکسیناسیون در ایران

اسناد آبله کوبی ایرانیان در آغاز قرن چهاردهم

نمره ترتیب دفتر ثبت آبله کوبی ۱۹۴۱ دولت علیه ایران تصدیق تلقیح نوبت اول

صحبیه کل مملکتی - اداره آبله کوبی
خدمت آبله کوبی عمومی و معیانی

تصدیق میشود که محمد حسن سن ۵ ماه که نمره سجل ولادتش ۱ است
در تاریخ ۵ ماه ۱۳۰ در دست آبله کوبی شهر بر ضد آبله تلقیح گردید
محل امضای آبله کوب محمد حسن

نمره ۱۴۱۱۳۹

لازم است پس از یک هفته شخص تلقیح شده با این ورقه مجدداً برای معاینه حاضر شود در صورتیکه
تنبیه - آبله ترقت باشد آبله کوب ورقه را امضاء نموده فسترد میدارد و دستور مواظبت دانه های آبله را نیز میدهد

احضار

یکمترتبه تلقیح برای حصول ماندن از سر آبله تا بیست و لازم است تا سن ۲۱
سالگی لا اقل چهار مرتبه بشرح ذیل آبله بگوید (یکمترتبه در دو ماهگی و
یکمترتبه در شش یا هفت سالگی و یکمترتبه در سیزده سالگی و یکمترتبه
هم در بیست و یک سالگی) بهلاوه در هر مومنه که مرض آبله در امر علی اشابه
باشد تجدید تلقیح لازم است

بیماری آبله از دیرباز در قاره آسیا و آفریقا وجود داشته و طبق نظر مورخین اپیدمی‌هایی که در قرن پنجم قبل از میلاد در آتن پدید آمده و موجب تلفات سنگین شده احتمالا بیماری آبله بوده است. این بیماری در طول تاریخ باعث

تحولات شگرف در شئون اجتماعی ملل مختلف جهان شده تا جایی که گروهی از محققین معتقدند یکی از ابزارهای تسخیر نیمکره غربی به وسیله سفیدپوستان قدرت مخرب ویروس آبله بوده است. مورخ یونانی پروکپ، اولین اپیدمی آبله را در سال ۵۵۴ میلادی در مصر ذکر کرد که در سال ۵۶۹ میلادی به قسطنطنیه سرایت کرد. این همزمان با تاریخی است که مورخین عرب اپیدمی آبله را در سرزمین عربستان در سال ۵۷۰ میلادی ذکر کرده و گفته‌اند که موجب تلفات سنگین به لشگریان ابرهه سردار معروف حبشی که برای تسخیر کعبه آمده بود، شده است.

ابوبکر محمد زکریای رازی دانشمند ایرانی اولین طبیبی است که در قرن نهم میلادی کتابی در این زمینه به رشته تحریر درآورد و علائم و شرح منظم بالینی آبله را نوشت. دانشمندان دیگری در جهان در اوایل قرن سیزدهم شرح عفونی بودن آبله و در قرن هفدهم فرق بین آبله و آبله‌مرغان را تشریح کردند تا در قرن نوزدهم مطالعات تحقیقی دانشمندان درباره این بیماری به حد کمال رسید. (نشریه آبله در ایران، وزارت بهداشتی، ۱۸ فروردین ۱۳۴۴، آرشیو ملی ایران)

بیماری آبله در دوره قاجار در ایران شیوع گسترده‌ای پیدا کرد و آبله‌کوبی در زمان فتحعلی‌شاه قاجار مورد توجه قرار گرفت. نخستین برنامه دولت ایران برای واکسیناسیون به فرمان میرزا تقی‌خان امیرکبیر آغاز شد؛ برنامه‌ای که در آن کودکان و نوجوانان ایرانی را آبله‌کوبی می‌کردند و تمرکز از آبله‌کوبی جریمه پنج تومانی داشت.

چهار سال پس از پیروزی مشروطیت و در سال ۱۲۸۹ در پی تصویب مجلس شورای ملی به مجلس حفظ‌الصحه دستور داده شد در نقاط مختلف از جمله مدرسه دارالفنون، مریضخانه دولتی و اداره بلدیّه، مکان‌هایی برای معالجه و آبله‌کوبی رایگان دایر کنند. به همین منظور، از همه مردم تهران خواسته شد برای آبله‌کوبی و

معالجه آن در روزهای معین به آن مکان‌ها مراجعه کنند. انستیتو تهران پس از این اقدام بنابر تقاضای مجلس حفظ‌الصحه، در ۱۳۰۰ خورشیدی مسئولیت تولید واکسن را برعهده گرفت و از آن پس بود که ۲۰۲ واکسن‌کننده رسمی کم‌کم در ایران فعالیت کردند. (تمرد و سرکشی مردم در اجرای آبله‌کوبی، ایرنا، ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۹) ایرانیان قرن ۱۴ را با تلقیح واکسن آبله آغاز کردند. اسناد موجود در آرشیو ملی ایران نامه‌نگاری مقامات دولتی برای آبله‌کوبی را نشان می‌دهد.

نامه آرتور میلیسپو، رئیس کل مالیه در اردیبهشت ۱۳۰۵ صراحتاً تأکید می‌کند که «خدمت آبله‌کوبی در تمام مملکت مجانی است و اطباء حق مطالبه وجهی از اشخاص ندارند.» در مرداد سال ۱۳۰۵ وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه به مدیران مدارس ابلاغ کرد که «از محصلین جدید در موقع ورود به مدرسه تصدیق آبله‌کوبی بخواهید.»

سال ۱۳۰۵ صحنه کل مملکتی وظایف آبله‌کوب سیار و ثابت را تعیین و مقرر کرد «لازم است آبله‌کوبان ثابت هفته‌ای یک روز معین برای تلقیح عمومی اختصاص داده و بوسیله اعلان اهالی را مطلع نمایند. آبله‌کوبان حق ندارند به هیچ عنوان حق الزحمه از تلقیح‌شدگان مطالبه و دریافت دارند.» در هشتم مهرماه ۱۳۱۱ «نظامنامه اساسی آبله‌کوبی مجانی» توسط وزارت داخله (صحنه کل مملکتی) منتشر شد که «چهار بار کوبیدن آبله از ولادت تا بیست و یک سالگی» را الزامی اعلام کرد و با تکرار تأکید بر مجانی بودن آبله‌کوبی و مطالبه تصدیق‌نامه تلقیح شاگردان توسط روسای مدارس، کلیه ادارات دولتی را مکلف کرد در موقع استخدام مستخدم جدید تصدیق آخرین دفعه تلقیح را از داوطلب مطالبه کنند.

هیات وزرا در جلسه ششم مهر ۱۳۱۱ به پیشنهاد وزارت داخله، در قالب یک نظامنامه، آبله‌کوبی مجانی را با اشاره به موارد حقوقی و قانونی همچون وظایف افراد، آبله‌کوب‌ها، مدیران مدرسه‌ها و ادارات دولتی، تصویب کرد. آرشیو ملی ایران (معاونت اسناد کتابخانه ملی) با شروع فاز دوم واکسیناسیون کرونا در سال پایانی قرن چهاردهم، اسناد مربوط به واکسیناسیون آبله در اوایل قرن را منتشر می‌کند.

نمبره ۲۷۷

بتاریخ ۱۷ دی سنه ۱۳۰۴

نمبره ۳۶۶۲۹

وزارت مالیه

اداره محاسبات کل
دایره رسیدگی

متحد المال

اداره مالیه خراسان

رایورت نمبره (۲۸۳۰۷) مورخه ۱۹ آبان ماه آن اداره راجع بوجوهی
که اغنیابعنوان حق الزحمه باطباء آبله کوب در موقع تلقیح مایه آبله می پردازند
رسیده چون اطباء مزبور برای انجام خدمت صحی موظف بوده و حقوق دولتی
معینی در یافت می کنند لازم است نظارت داشته و مواظب باشید که این قبیل
وجوه جمع آوری شده و حیف و میل نشود .

سواد شرح فوق در تعقیب متحد المال نمبره (۲۴۶۲۴) مورخه ۱۲

شهریور ۱۳۰۴ بطور متحد المال بادارات مالیه

فرستاده میشود

وزارت مالیه

رئیس کل مالیه

فرزین محمدعلی

ا . س . میلسپو

بتاریخ — ماه اردی بهشت ۱۳۰۵
نمره (۵۲۲۴۸) ضمیمه

نمره ۲۰

۲۴۱

وزارت مالیه

اداره محاسبات کل

دایره —

متحد المال

وزارت جلیله داخله

مرقومه نمره (۶۴۱۳) مورخه ۱۶ اسفند ۱۳۰۴ آنوزارت جلیله راجع
بمتحد المال نمره (۳۶۶۲۹) وزارت مالیه درخصوص جمع آوری وجوهیکه اغنیاء
بمعنوان حق الزحمه باطباء آبله کوب میپردازند رسید.

توضیح فرموده اید که چون خدمت آبله کوبی در تمام مملکت مجانی است
و اطباء حق مطالبه وجهی از اشخاص ندارند صدور حکم موجب نداشته است
ضمناً اضافه فرموده اند که تا آید شد چنانچه وجهی دریافت می شده متروک دارند.

اولاً - وزارت مالیه با صدور حکم مزبور مقصود نداشته است بفهماند
که برای اطباء حق مطالبه حق العلاج هست بلکه منظور این بوده است که اگر
اتفاقاً متمولین اهالی خواستند بمیل خود کمکی باطباء بکنند مالیه باید نظارت
کرده آن وجوه را جمع آوری نماید و قسمی هم که از خراسان راپرت رسیده است
اینگونه وجوه از طرف پاره اشخاص باطباء آبله کوب پرداخت میشود

ثانیاً - حال که باطباء قدغن اکید فرموده اند که دریافت اعانه را بکلی
متروک دارند البته اجرای متحد المال اینوزارتخانه هم قهراً مورد نخواهد داشت
و بدیهی است ادارات مالیه وجهی را که اطباء نگرفته اند و نخواهند گرفت
مطالبه نخواهند نمود.

سواد شرح فوق در تعقیب متحد المال نمره ۳۶۶۲۹ مورخه ۱۷/۱۰/۱۳۰۴

باداره مالیه — فرستاده میشود.

وزارت مالیه

رئیس کل مالیه

محمد علی فرزند

ا. س، میلسپو

مرکز

تاریخ ۱۷ ماه سنه ۱۳۰۵

نمره ۲۲۴۴ ضمیمه

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

اداره کتب معارف

دایره تقسیمات علمیه

تجدید

تجدید

مقدم است کتبه مصنفین را در روزهای هرگاه آنگاه که بخواهد به دست میرسد که

تفصیح بهتر و دهم بگردد و در هرگاه که بخواهد به دست میرسد که

در هرگاه که بخواهد به دست میرسد که

آنگاه که بخواهد به دست میرسد که

آنگاه که بخواهد به دست میرسد که

بسم الله الرحمن الرحیم

بتاریخ ۲۰ ماه شهریور سنه ۱۳۰۰

نمره ۴۴۲۰ ضمیمه

موضوع

وزارت مالیه

متحد المال

اداره

دایره

- در موقع شروع بخدمت آبله کوبی مراتب ذیل را بایستی در نظر گرفته و بموقع اجرا گذارند.
- ۱ - رؤسای کمسیون موظفند در موقع شروع بخدمت آبله کوبی صورنی از اطبای آبله کوب ثابت و سیار حوزه مأموریت خود با تعیین روز و ساعات و محل آبله کوبی به پیشکار مالیه محل بدهند.
 - ۲ - اطبای آبله کوب ثابت موظفند در موقع شروع بخدمت آبله کوبی روز و ساعات آبله کوبی خود را بامین مالیه یا مأمور مالیه محل اطلاع دهند تا در موقع لزوم اگر بخواهند تفتیش نمایند بهولت میسر شود.
 - ۳ - اطبای آبله کوب سیار موظفند در موقع حرکت خود روز حرکت و محل عزیمت را بامین مالیه یا مأمور مالیه اطلاع دهند و همچنین قراء و محلائی را که میخواهند سیر نمایند بایستی صورت آنرا بمأمور مالیه محل بدهند در مراجعت هم تاریخ مراجعت و خلاصه عملیات خود را بداره مالیه راپورت دهند.
 - ۴ - صورت تصدیق خدمات را در هر یک از مراتب سه گانه فوق بایستی در دو نسخه بتصدیق مأمور مالیه محل رسانیده باین اداره ارسال دارند.
 - ۵ - تخلف از این دستور موجب مسئولیت و عدم صدور حواله حق الزحمه است.
- صحیه کل مملکتی

نمره ۲۰۶

وزارت مالیه

اداره محاسبات کل

اداره

بتاریخ ماه آبان سنه ۱۳۰۵

نمره ۲۹۷۸۰ ضمیمه

موضوع

متحد المال

چون دوره دوم خدمت آبله کوبی مجانی قریباً شروع و انجام میگردد علیهذا در تأیید متحد المال نمره ۴۴۲۰ اداره کل صحیه بمأمورین آبله کوبی که سوادش لفاً ارسال می گردد دستور میدهد که مطابق تعلیمات مشروحه ذیل :

۱ - لازم است از رؤسای کمیسیون صورنی از اطبای آبله کوب ثابت و سیار باتصریح تاریخ روز و ساعات و محل آبله کوبی دریافت نمایند

۲ - برای اینکه تفتیش در صورت دریافتی سهولت بعمل آید اطبای آبله کوب ثابت نیز موظفند که راپورنی حاوی ساعت و روز خدمت آبله کوبی با اداره مالیه محل تسلیم نمایند . -

۳ - اطبای آبله کوب سیار نیز باید روز حرکت و محل عزیمت خود را با اداره مالیه اطلاع داده و در مراجعت نیز راپرتی که متضمن شرح عملیات باشد با اداره مالیه تسلیم نمایند . -

۴ - لازم است راپرت جامع در موقع ختم عمل با ذکر مشخصات و جزئیات کار و ساعات خدمت و غیره برای اطلاع اداره محاسبات کل ارسال و هر يك از آنها حقوق ثابت دریافت میکنند معلوم و میزان آنرا اطلاع دهید . -

در عمل آبله کوبی نظارت و تفتیش نمایند . -

رئیس کل مالیه

ا. س. مبلیسپو

وزارت مالیه

سلطان محمد عامری

نوع مسوده
 موضوع مسوده
 ضمیمه
 پاك نویس کننده

وزارت معارف و اوقاف
 و صنایع مستظرفه
 اداره **میراث**
 دائرة **میراث** شعبه

نمره عمومی ۱۰۶۵۹
 نمره خصوصی ۷۸۸
 کارتن
 دوسیه ۹/۲/۵

تاریخ تحریر ۲ درویش ماه تاریخ یا کویس ماه تاریخ ثبت ۸/۱۲/۱۳۰۶ تاریخ خروج ۵/۲/۱۳۰۶

سازمان داد و ستد

در خصوص تعلق زمین گدان مدارس بطریق در تاریخ ۱۲/۱۲/۱۳۰۶
 دستور داده شد که در زمین گدان مدارس را بجز تعلق آید غایب
 و در اسرار و اسناد کتبی مدرسه را در اسرار و اسناد کتبی

محرر شود
 (Signature)
 (Signature)

۱۷
۲

تاریخ: ۱۴/۲/۱۳۰۸ ایل ۱۳۰۰

صحیه کل مملکتی

ولایف آبله کوب سید وشت

اداره
سواد
نمبره ۳۰۴۵

مطلع

- ۱- لازم است آبله کوبان ثابت و منقعه یک روز معین برای تعلق عمومی اخصاص داده و بوسیله آلا ارا در شهر آن که عدد آبله کوبان ثابت پیش از کشف است نزدیک روز جداگانه را بید اخصاص دهند
- ۲- آبله کوبان حق ندارند هیچ عنوان حق الزحمه از تعلق شرکان مطالبه و دریافت دارند در صورت شغل برای دفعه اول حق الزحمه آبله کوب یک ماه توقیف و برابر دفاتر بعد از خدمت منقصر خواهند شد
- ۳- آبله کوبان موظفند هرگز ترک خدمت آلا را توفیق به تعلق نموده و در عوزه ماموریت خدمت آبله کوب را ابراز کرده و هر یک از آبله کوبان ثابت بطور متوسط نباید از هر هزار نفر در مال کمتر آبله کوب سید باشند و آبله کوبان بسیار بطور متوسط لا ادر تفریح هزار نفر را تعلق نمایند
- ۴- آبله کوبان را چو آنها آبله کوب سید را در روی اوراق را بپوشانند و بعد از طلب معاینه شطیم و خوراک بزرگ در مال خواهند داشت
- ۵- آبله کوبان باید علی تعلق و معاینه شرکان و نقیبه را در چو آنها سیر قید و ارا دارند
- ۶- آبله کوبان هر یک از تعلق شرکان در وقت تصدق تعلق خدمت آبله (در روی تصدق نامه ای که در آن نوشته شده) فرستاده می شود و خدمت خواهند داشت
- ۷- مامورین تعلق بدون کسب اجازه از مرکز حق مسافرت و ترک ماموریت و تعطیل خدمت آبله کوب ندارند
- ۸- آبله کوبان ثابت مکلفند که ایام و ساعات خدمت را بمرکز را بپوشانند
- ۹- آبله کوبان بسیار باید در هر قریه و دهی که برای تعلق می روند تصدق شرکان را بپوشانند و اگر نخواهند داشت
- ۱۰- آبله کوبان بسیار باید در هر قریه و دهی که برای تعلق می روند تصدق شرکان را بپوشانند و اگر نخواهند داشت
- ۱۱- آبله کوبان بسیار علی تعلق شرکان ایام خدمت را جمع نموده در دفتر خدمت سیر از طلب معاینه شرکان و نقیبه را در

وزارت داخله

ورخه ماه ثیل ۱۳۰۰

صحیه کل مملکتی

- اداره
سواد
نمبره
- درقه راپورت ثبت دیگر کز در مال میسرند و در صورتیکه هر هفته راپورت تنظیم ادره اندرند حق الزحمه برای آنها منظور نخواهد شد
- ۱۲- آبله کوبان نائب ویا مکلفند که برابر هر هفته به قیمت نقد تقاضا در وقت ذرا این مالیه جمع اقد و بکند
فهرستند
- ۱۳- چنانچه درقه راپورت بر سر ضیق و نقدین آید جمع بکند بکند حق الزحمه برابر آن جب یا آن بیت منظور و جود
نمیشد
- ۱۴- آبله کوبان نائب ویا موظفند که راپورتها را فرین جب به محرم را تا دهم ماه صید بکند و در مال اند که حق الزحمه انان را بران شمه به شمه صادر و جود نمیشد
- ۱۵- حق الزحمه نائب جب شمه کوبان سیار شتر کوبان در راه بیت مشروط است که بول نقد مناسبت را کماله رعایت کرده باشند اطباء و محتر و بلدی و آبله کوبان انقاری و مع این داده نمیشد
- ۱۶- آبله کوبان نائب ویا مکلفند که درقه راپورت آبله کوب و اعطای نظر و در وقت نقدین نامتبع را کماله اجرا نمایند
- ۱۷- آبله کوبان نائب ویا موظفند امور مربوطه باید کوب را در مراسلات ~~مجلس~~ علیحد بکند راپورت دهند
- ۱۸- آبله کوبان بدون اجازه نامه رسم از وزارت جلیله صادر حق دخالت در امر طبابت ندارند و چنانچه حاکم کوب آبله کوب بدون اجازه نامه طبابت در امر طبیبی مداخله نمیشد از خدمت منصرف خواهند شد
- ۱۹- شملف از جمله فوق بموجب مسئولیت و انفصال از خدمت خواهند شد

برادر علی میرزا
خدا

۲۷
۳۴۱۰
۵۴۱

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

اداره
تفیش
دایره

مجلس شورای
مجلس شورای

در نقب تقاضای قمارخانه آتایان و طبیبان و کوب ز طرف اداره محترم
تفیش شگردان با کمره خود به آید بر اینهمه نظره فوق و بنی بر اینهمه
۱- بر اینهمه ز جویان از تفیش شگردان به اینهمه و تقاضای کما به وجود باشد خدمت است
در فرا حاشیه شگردان به اینهمه و به اینهمه به اینهمه و طرف تفیش
بر اینهمه به تفیش و به تفیش به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه
به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه
۲- اوراق تفیش تفیش بر اینهمه که ز طرف آتایان و طبیبان و کوب به اینهمه
شگردان به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه
در دو سه ستن به اینهمه و به اینهمه
۳- آتایان و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه
در اینهمه نظره و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه و به اینهمه

بئاریخ ماه ۱۳۱

ضمیمہ

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

ادارہ نشر
دائرہ

در عقب تعاضی که شده است آن را در طبقه اولی که در طرف اولی

محرره کتبه للکتابه المملکة المشرقة
محرره کتبه للکتابه المملکة المشرقة

کتابخانه
۳۲۸۰
۵۵۱
مجموعه
۱۳۴۱
نیت جراحه

امریقہ کی گوداں عمیق ہوتی ہیں۔

تاریخ..... ماہ..... ۱۳۱

ضمیمہ نمبر ۱۰

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرف

.....ادارة

..... دایره

۲۰ و ۲۱
۴۳۰۱
مدرسه دینیه و علمیه

درم حق محم باز در مهر لغز

دارالمعروف و زکوة
مدیریت و سرپرستی
مدیریت و سرپرستی
مدیریت و سرپرستی

سرفرد رجب و تیر ۱۳۰۲ مریطه کماله مریطه سعید

مرتبہ چار سو و پندرہ و درجہ

عبدالله بن فخر راجی کرمہ
۱۰/۹/۱۳۳۴

وزارت داخله

صحبیه کل مملکتی

نظامنامه اساسی آبله کوبی

مجمانی

مصوبه هشتم مهر ماه ۱۳۱۱

مطبعه باقرزاده

وزارت داخله
صحه کل همکاتی

هیئت وزراء در جلسه ششم مهر ماه ۱۳۱۱
بر طبق پیشنهاد وزارت داخله نظامنامه اساسی
آبله کوبی مجانی را بشرح ذیل تصویب کردند.

نظامنامه اساسی
آبله کوبی مجانی

کتابخانه ملی
ایران

قسمت اول - وظایف افراد

ماده اول - کوبیدن آبله از ولادت تا بیست و یک
سالگی چهار بار لازمست.
ولی خاص (پدر - جد پدری - وصی منصوب) یا
قیم هر طفل مکلف است پس از ولادت تا مدت شش
ماه آبله طفل را در یکی از پستهای آبله کوبی مجانی
دولتی یا در نزد یک نفر از اطباء کوبیده و تصدیق
تلقیح دریافت نماید.

کوبیدن ابله اطفال در دفعه دوم از سن شش تا هفت سالگی و در مرتبه سوم از دوازده تا سیزده سالگی بعهده اشخاص فوق الذکر و کوبیدن ابله در مرتبه چهارم از نوزده تا بیست و یک سالگی بعهده خود شخص است و در تمام این مراحل باید بعد از تلقیح تصدیق دریافت شود.

ماده دوم - اگر ولی یا قیم طفل در کوبیدن ابله غفلت نماید پس از کشف باو اخطار و دو ماه (غیر از موقع شیوع آبله) مهلت داده میشود که آبله طفل را بکوبند و در صورت تخلف مطابق نظامنامه خلاقی تعقیب و مجازات خواهد شد.

همین حکم در باره اشخاصی که بموجب ماده اول (اشخاص ۱۹ تا ۲۱ سالگی) و ماده سوم مکلف به کوبیدن ابله خود هستند نیز جاری است.

ماده سوم - در موقع بروز مرض ابله بطور شیوع (اپیدمی) هریک از افراد اهالی بدون استثناء در صورتیکه بیش از سه سال از آخرین دفعه تلقیح او گذشته باشد باید کوبیدن ابله را تجدید و تصدیق دریافت نماید.

از تاریخ اجرای این نظامنامه اشخاصیکه مطابق ماده اول باید ابله کوبیده باشند و نکوبیده اند مکلف هستند در ظرف ششماه آبله خود را کوبیده و تصدیق

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

دریافت دارند.

قسمت دوم - وظایف آبله کوبها

ماده چهارم - آبله کوبان دولتی مکلف اند بمحض اینکه هریک از افراد برای کوبیدن آبله به آنها مراجعه می کند بدون تاخیر عمل تلقیح را اجرا نمایند.

ماده پنجم - آبله کوبان دولتی بهیچ عنوان حق دریافت حق الزحمه از این بابت ندارند و ورقه تصدیق تلقیح را باید مجاناً بدهند و در صورت تخلف مطابق نظام نامه خلاف تعقیب و مجازات خواهند شد و ز خدمت سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

ماده ششم - آبله کوبان غیر دولتی در مقابل تصدیق ورقه رسمی تصدیق تلقیح حق دریافت وجهی ندارند.

قسمت سوم - وظایف مدیران مدارس

و ادارات دولتی

ماده هفتم - رؤسای مدارس موظف هستند در موقع پذیرفتن شاگردان تصدیق نامه تلقیح اخیر را مطالبه کنند و مادام که شاگردی تصدیق مزبور را ارائه نداده نباید در مدرسه پذیرفته شود تخلف از این ماده بموجب

نظامنامه خلافی مستلزم مجازات است .
 ماده هشتم - کاپیه ادارات دولتی مکلف هستند در
 موقع استخدام مستخدم جدید تصدیق آخرین دفعه
 تلقیح را از داوطلب مطالبه کنند و صورتیکه ارائه
 نکنند او را بخدمت نپذیرند تخلف از این ماده مستلزم
 مجازات خلافی است .

نظامنامه اساسی ابله کوبی مجانی مشتمل بر هشت ماده
 که بموجب تصویب نامه هیئت محترم دولت مورخه
 ۶ مهر ماه ۱۳۱۱ مقرر گردیده بشرح فوق ابلاغ
 میشود
 وزیر داخله علی منصور

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
 جمهوری اسلامی ایران

طبعه باقرزاده

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرف

اداره

دائرة

هیئت وزراء در جلسه ششم مهرماه ۱۳۱۱ بر طبق پیشنهاد وزارت داخله نظامنامه اساسی آبله کوبی مجانی را
پیشن ذیل تصویب کردند *

نظامنامه اساسی آبله کوبی مجانی

قسمت اول - وظائف افراد

- ماده اول - کوبیدن آبله از وقت ولادت تا بیست و یک سالگی چهار بار لازم است *
- ولی خاص (پدر - جد پدری - وصی منصوب) یا قیم هر طفل مکلف است پس از ولادت تا مدت ششماه آبله طفل را
در یکی از بیست های آبله کوبی مجانی دولتی یا در نزد یک نفر اطباء کوبیده و تصدیق تلقیح دریافت نماید *
- کوبیدن آبله اطفال در دفعه دوم از سن شش تا هفت سالگی و در مرتبه سوم از دوازده تا سیزده سالگی بعهده -
اشخاص فوق الذکر کوبیدن آبله در مرتبه چهارم از نوزده تا بیست و یک سالگی بعهده خود شخص است و در تمام
این مراحل باید بعد از تلقیح تصدیق دریافت شود *
- ماده دوم - اگر ولی یا قیم طفل در کوبیدن آبله غفلت نماید پس از کشف یا و اخطار و دعاء (غیر از موقع شیوع آبله)
مهلت داده میشود که آبله طفل را بکوبند و در صورت تخلف مطابق نظامنامه خلافی تعقیب و مجازات خواهد شد
همین حکم درباره اشخاصی که بموجب ماده اول (اشخاص ۱۱ تا ۲۱ ساله و ماده سوم مکلف به کوبیدن آبله خود
هستند نیز جاری است *
- ماده سوم - در موقع بروز مر آبله بطور شیوع (اپیدمی) هر یک از افراد اهالی بدو استثناء در صورتیکه پیش از
سه سال از آخرین دفعه تلقیح او گذشته باشد باید کوبیدن آبله را تجدید و تصدیق دریافت نماید از تاریخ اجرای
این نظامنامه اشخاصیکه مطابق ماده اول باید کوبیده باشند و تکوید اند مکلف هستند در ظرف ششماه آبله
خود را کوبیده و تصدیق دریافت دارند *

قسمت دوم - وظائف آبله کوبها

ماده چهارم - آبله کوبان دولتی مکلفند بعد از اینکه هر یک از افراد برای کوبیدن آبله بآنها مراجعه میکنند بدون تاخیر عمل تلقیح را اجرا نمایند.

ماده پنجم - آبله کوبان دولتی به هیچ عنوان حق دریافت - فی الزحمه از این باب ندارند و ورقه تصدیق تلقیح را باید مجاناً بدهند و در صورت تخلف مطابق نظامنامه خلاف تعقیب و مجازات خواهند شد و از خدمت منقصل میشوند.

ماده ششم - آبله کوبان غیر دولتی در مقابل تسلیم ورقه رسمی تصدیق تلقیح حق دریافت وجهی ندارند.

قسمت سوم - وظائف مدبران سواد ارات دولتی

ماده هفتم - رؤسای مداری و موظف هستند در موقع پذیرفتن شاگردان تصدیق نامه تلقیح اخیر را مطالبه کنند و مادام که شاگردی تصدیق مزبور ارائه نداده نباید در مدرسه پذیرفته شود تخلف از این ماده بموجب نظامنامه خلافی مستلزم مجازات است.

ماده هشتم - کلیه ادارات دولتی مکلف هستند در موقع استخدا جدید تصدیق آخرین دفعه تلقیح را از او طلب مطالبه کنند و در صورتیکه ارائه نکند او را بخدمت نپذیرند تخلف از این ماده مستلزم مجازات خلافی است تصویب نامه در کابینه ریاست وزراء تصدیق است مدد یقلى ریاست وزراء
سواد مطابق اصل است.

بروز نظام نامه ۲۴ خرداد ۱۳۰۴
۱۵۳۷۴
۱۱/۷/۱۱
وزارت صحت و رفاه
رای اطلاع
رئیس هیئت مدیره
۱۱/۷/۱۱

آرشیو ملی ایران (معاونت اسناد کتابخانه ملی) با شروع فاز دوم واکسیناسیون کرونا در سال پایانی قرن چهاردهم، اسناد مربوط به واکسیناسیون آبله در اوایل قرن را منتشر می‌کند. در هشتم مهرماه ۱۳۱۱ «نظامنامه اساسی آبله کوبی مجانی» توسط وزارت داخله (صحبه کل مملکتی) منتشر شد که «چهار بار کوبیدن آبله از ولادت تا بیست و یک سالگی» را الزامی اعلام کرد و با تکرار تأکید بر مجانی بودن آبله کوبی و مطالبه تصدیقنامه تلقیح شاگردان توسط روسای مدارس، کلیه ادارات دولتی را مکلف کرد در موقع استخدام مستخدم جدید تصدیق آخرین دفعه تلقیح را از داوطلب مطالبه کنند.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

اسناد
آبله کوبی
ایران

سند نامه
آرشیو ملی ایران
(معاونت اسناد)

